

УДК 353.5

Соломаха А. Г.,

solomakha@myrambler.ru, ORCID ID: 0000-0001-9305-7898,

к.ю.н., доцент кафедри адміністративного права та процесу,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ІНСТИТУТ ПРЕФЕКТА В УКРАЇНІ: МІЖ ВИКЛИКАМИ ТА ПЕРСПЕКТИВАМИ (НА ОСНОВІ НАУКОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДУМКИ)

***Анотація.** У статті аналізується актуальність імплементації інституту префекта в Україні в контексті проведення реформи децентралізації, що є органічною частиною більшої адміністративно-територіальної реформи. У статті обґрунтовується теза про те, що, незважаючи на необґрунтовану критику введення в правову систему інституту префекта, основною роботою останнього має бути лише надання консультацій ОМС та узгодження підготовлених рішень виключно з точки зору відповідності Конституції та українським законам. Таким чином, якщо депутати територіальної громади затвердять певне рішення, яке прямо звужує або порушує права і свободи громадян, префект як представник центральної влади має втрутитися в ситуацію.*

Автор статті погоджується, що за введення інституту префекта необхідно ґрунтовно прописати його рівновіддаленість від політичних сил як держслужбовця, а також незмінність на тлі систематичних змін президентів або урядів. Водночас важливо змістовніше прописати конституційну підзвітність інституту префектів. Так, зважаючи на актуальні на 2020/2021 рр. законотворчі ініціативи з цього питання, всі свої рішення префект повинен узгоджувати і в Офісі Президента, і в Кабміні окремо.

Дискусійним залишається питання конституційності призначення префекта. Так, серед конституційних повноважень функцій Президента такої можливості наразі немає, відповідно, якщо префект має координувати зв'язок виконавчої влади з владою місцевою, то більш логічно було б підпорядкувати префектури лише Кабінету Міністрів, як і всі органи виконавчої влади. На кінець 2021 р. вітчизняна законодавча база не оперує правовим обґрунтуванням функцій, переліку повноважень, міри правової відповідальності, механіки роботи та моніторингу законності та конституційності рішень місцевої влади.

У статті наголошується, що саме прийняття спеціалізованого законодавства, що уможливить появу та діяльність інституту префекта, які мають бути ефективною та релевантною альтернативою місцевим державним адміністраціям, що нині теж перебувають у стані реформування.

Ключові слова: інститут префекта, адміністративний нагляд, органи місцевого самоврядування, адміністративно-територіальні одиниці, законність.

Solomakha A. G.,

solomakha@myrambler.ru, ORCID ID: 0000-0001-9305-7898,

PhD in Law, Associate Professor at the Department of Administrative Law and Procedure

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

INSTITUTE OF PREFECT IN UKRAINE: BETWEEN CHALLENGES AND PROSPECTS (BASED ON SCIENTIFIC AND EXPERT OPINION)

***Abstract.** The article analyzes the relevance of the implementation of the institution of prefect in Ukraine in the context of decentralization reform, which is an organic of greater administrative-territorial reform. The article substantiates the thesis that despite the unfounded criticism only the introduction of the institution of the prefect in the legal system, the main work of the latter should be only to provide advice to local self-government and coordination of prepared decisions solely in terms of constitutionality and Ukrainian laws. Thus, if the deputies of the territorial community approve a decision that directly restricts or violates the rights and freedoms of citizens, the prefect as a representative of the central government must intervene in the situation.*

The author of the article agrees that when introducing the institution of prefect, it is necessary to thoroughly prescribe its distance from political forces as a civil servant, as well as variability against the background of systematic changes of presidents or governments. At the same time, it is important to more meaningfully prescribe the constitutional accountability of the institution of prefects. Thus, based on the current legislative initiatives for 2020/2021 on this issue, the prefect must coordinate all his decisions in the Office of the President and in the Cabinet separately.

The question of the constitutionality of the prefect's appointment remains debatable. Thus, today there is no such possibility among the constitutional powers of the President, so if the prefect is to coordinate the relationship between the executive and local authorities, it would be more logical to subordinate the prefectures only to the Cabinet, as well as all executive bodies. As of the end of 2021, the domestic legal framework does not operate on the legal basis of functions, list of powers, degree of legal responsibility, work mechanics and monitoring of the legality and constitutionality of local government decisions.

The article emphasizes that the adoption of specialized legislation that will allow the emergence and operation of the institution of the prefect, which should be an effective and relevant alternative to local state administrations, which are also currently in a state of reform.

Key words: institute of the prefect, administrative visualization, organization of the self-assembly, administrative and territorial odds, legitimacy.

JEL Classification: D73, K23

DOI: 10.36477/2616-7611-2021-10-06

Постановка проблеми. Ініційована владою в 2015 році реформа децентралізації змінила адміністративну карту України. Укрупнилися громади, утворилися нові райони. Місцеві органи влади отримали широкі повноваження практично в усіх сферах життєдіяльності країни: в економіці, суспільно-політичному житті, соціальній, освітній та інших сферах [1]. Водночас зберігає свою актуальність теза президента Всеукраїнського громадського об'єднання «Клуб мерів» В. Удовиченко про те, що держава не може залишити безконтрольним весь процес діяльності місцевих влад [2]. На превеликий жаль, гіркий вітчизняний досвід 1993–1994 рр. продемонстрував, що запровадження регіонального самоврядування без ефективного державного контролю призводить до негативних утворень – таких собі «удільних князівств». Фактором, який інституційно мав це унеможливити, мав стати інститут префекта. Так, враховуючи, що ідея децентралізації підтримується в Україні багатьма політичними партіями, а її реалізація входила до передвиборчих програм як парламентських політичних партій, так і кандидатів на посаду Глави держави, саме щодо інституту префекта наразі відсутній законотворчий, політичний та експертний консенсус. Зокрема, після ініційованого п'ятим Президентом України П. Порошенком проекту Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) № 2217а від 1 липня 2015 р. запропоновані новації викликали критику представників різних політичних сил та експертів, а головне – органів місцевого самоврядування.

До останніх слід уналежнити запровадження інституту префекта як представника центральної влади на місцях, надання Президенту права тимчасово зупиняти повноваження посадових осіб і органів місцевого самоврядування та призначати тимчасового державного уповноваженого, надання Верховній Раді України права за поданням Президента України достроково припиняти повноваження посадових осіб і органів місцевого самоврядування та призначати позачергові вибори у визначеному законом порядку у разі визнання Конституційним Судом України їх актів такими, що не відповідають Конституції України тощо [3].

Варто зазначити, що, хоч і врахувавши ці та інші критичні зауваження, Глава держави відкликав попередній законопроект та виніс на розгляд Верховної Ради доопрацьований. Проте законопроект навіть у доопрацьованій формі від 27 грудня 2019 р. містив ряд положень, які потенційно можуть нести загрозу звуження прав органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Такими були право префекта здійснювати виконавчу владу в округах і областях, містах Києві та Севастополі, видавати акти, які є обов'язковими на відповідній території, призупиняти дію актів органів і посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням до суду, вносити Президенту України подання про зупинення дії ухваленого радою громади, головою громади, окружною, обласною радою акту, що не відповідає Конституції України [4].

Чи не найбільшу критику викликала норма про право Президента України у разі ухвалення радою громади, головою громади, окружною, обласною радою акту, що не відповідає Конституції України та створює загрозу порушення державного суверенітету, територіальної цілісності чи загрозу національній безпеці, за поданням префекта зупиняти указом дію відповідного акту й тимчасово зупиняти повноваження голови громади, складу ради громади, окружної, обласної ради та призначати тимчасового державного уповноваженого. У разі визнання Конституційним Судом України зазначеного акту таким, що не відповідає Конституції України, Верховна Рада України за поданням Президента України повинна достроково припинити повноваження голови громади, ради громади, окружної, обласної ради [5]. Врешті-решт, законопроект про префектів незабаром знову був відкликаний суб'єктом законодавчої ініціативи. Таким чином, питання внесення змін до Конституції в аспекті децентралізації, а саме запровадження інституту префекта в Україні й надалі залишається актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виклики та перспективи функціонування в Україні інституту префекта починаючи з 2014–2015 рр. як новітнього етапу активізації реформи місцевого самоврядування оцінюються відомими українськими науковцями та експертами. Зокрема, це дослідження таких вітчизняних вчених, як: І. Мищак (досліджував проблемні аспекти законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади, зокрема законотворче обґрунтування інституту префекта); І. Беззуб (аналізував користь та загрози для місцевого самоврядування від введення інституту префектів в Україні); В. Пальчук (досліджував специфіку державного контролю в контексті реформи децентралізації влади). Опосередковано тема інституту префекта в Україні знайшла відгук і в наукових розвідках реформування виконавчої влади на місцях в умовах децентралізації влади. Її вивчали М. Закірова, А. Цабека, П. Чернописький, Є. Касяненко, О. Ременяк.

З українських експертів різноманітні акценти функціонування інституту префекта, його функціонального призначення, викликів та перспектив аналізували І. Каліушко, В. Хрущ, О. Радчук, О. Бойко, А. Ткачук та Ю. Ганущак.

Постановка завдання. Мета статті – розкриття доцільності та суперечності імплементації інституту префектів в Україні з огляду на поточний стан науково-експертної дискусії та правової позиції офіційної української влади.

По-перше, інституту префекта до реформи децентралізації не існувало взагалі, а отже, названий інститут необхідно створювати «з нуля» та забезпечувати адміністративну імплементацію [6]. По-друге, зважаючи на актуальні законодавчі пропозиції, основна мета запровадження інституту префекта – створення ефективного нагляду за конституційністю та законністю рішень органів місцевого самоврядування. Префекти призначаються і звільняються Президентом за поданням Уряду та працюють в області/районі не більше 3 років. Префект є місцевим органом виконавчої влади, державним службовцем, але ця посада не належить до політичних [7]. Водночас пропонується надати префекту унікальну санкційну функцію – можливість зупинки дії акту голови громади, ради громади, окружної, обласної ради, що не відповідає Конституції України, з одночасним зверненням до Конституційного Суду України, функцію, яка тимчасово зупиняє повноваження голови громади, складу ради громади, окружної, обласної ради та призначає тимчасового державного уповноваженого [8]. По-третє, існує думка, що префект має бути рівновіддаленим від політичних сил держслужбовцем, не змінюватись зі зміною Президента або Уряду [1], бути незалежним від місцевих політичних еліт та призначатися на конкурсних засадах строком на не більше трьох років у межах адміністративно-територіальної одиниці з подальшою ротацією з-поміж претендентів так званого кадрового резерву. [9].

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах реформи децентралізації важливо досягти інституційного балансу. Власне, це і залишається передумовою запровадження інституту префекта. Наочно засвідчують цей тезис результати соціологічного опитування, проведеного наприкінці 2017 р. Київським міжнародним інститутом соціології та Центром «Соціальні індикатори». Згідно з ними, абсолютна більшість українців (88%) вважають, що необхідно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування. Але водночас думки щодо того, хто має здійснювати нагляд, розділилися: по 32% говорять про прокуратуру і спеціально створений орган виконавчої влади, а 20% вважають, що це має здійснювати місцева державна адміністрація (до внесення змін до Конституції) чи префект (після внесення змін до Конституції). Також 91% респондентів дотримуються думки, що потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повнова-

жень [10]. Далі наведена думка адвоката, члена Національної асоціації адвокатів України, громадського діяча В. Хруща: «Раніше такої посади в нашій владній вертикалі не існувало, тому прописували її з нуля. Префект, за задумом, повинен стати представником виконавчої влади у регіоні. Подібна ідея ще на старті не отримала схвалення у місцевих очільників, які з введенням децентралізації очікували на максимально широкі повноваження та необмежений доступ до регіонального бюджету. Префектів одразу ж нарекли «смотрящими» від Президента, заздалегідь вкладаючи у цей інститут влади негативний підтекст. Насправді ж роль префектів в нових громадах надзвичайно важлива, адже саме вони повинні запобігти появі так званих «місцевих князьків» та спрямувати роботу всіх територіальних органів влади у русло закону. Префекти будуть помічниками не лише для центральної влади, а й для самої громади. Щоправда, для цього необхідно максимально точно прописати їх повноваження, чого й досі не зробили» [11]. Дещо схожої думки науковець П. Чернописький, який вважає: «Під час розроблення народними депутатами України спеціального закону щодо статусу префектів необхідно буде чіткіше визначити такі питання: 1) співвідношення повноважень регіональних (обласних) і районних префектів; 2) уточнення правової природи повноважень префектів щодо забезпечення виконання державних програм і щодо спрямування й організації діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади та забезпечення їх взаємодії з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного або надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації; 3) співвідношення повноважень префектів і голів виконкомів обласних і районних рад, що дасть змогу уникнути аномальних ситуацій посягань органів виконавчої влади на повноваження місцевого самоврядування й навпаки; 4) співвідношення повноважень префектів і територіальних органів центральних органів виконавчої влади на місцях; 5) професійна підготовка префектів» [12, с. 69–70].

Аналізуючи правовий статус префектів, Є. Касяненко доходить висновку, що вони не матимуть безпосередніх повноважень у сфері бюджету і фінансів, що зумовлено принципами бюджетної децентралізації, а взаємодія префектів із місцевим самоврядуванням обмежена наглядом та консультуванням у разі розгляду питань, що пов'язані з їх інтересами. Також префект не буде реалізовувати інші надані державою

і делеговані відповідними радами повноваження [13, с. 21]. Водночас серед експертної спільноти є й більш критичні зауваження щодо правового статусу інституту префекта. Так, на думку кандидати наук з державного управління О. Бойко, в оновленому тексті проєкту конституційних змін №2598 усе ще вистачає приводів для дискусії. Так, по-перше, а) уточнено повноваження префекта шляхом вилучення із попередніх пропозицій проєкту ч. 3 ст. 119 – «спрямовує і координує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади» – як нехарактерних для префекта повноважень; б) доопрацьовано ст. 144, де визначено додатково такі повноваження префекта: «Дію актів органів і посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України призупиняє (було в проєкті 2598 – зупиняє) префект з одночасним зверненням до суду»; водночас, на думку експертки, ця норма потребує уточнення, оскільки іншими нормами змін до Конституції це повноваження Президента (до речі, у повноваженнях Президента залишено норму «зупиняє» акти); в) вилучена норма попередньої редакції «представництва держави» в округах і областях, у місті Києві префектом (ст. 118). Таким чином, префект «вписується» у систему виконавчої влади [14].

Разом з тим, вчена О. Бойко наголошує і на нових дискусійних новелах законодавчої ініціативи по префектах. Так, до ч. 1 ст. 119 додається норма, що префект здійснює адміністративний нагляд за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування «у випадках та порядку, визначених Конституцією та законами України». Погоджуємося з експерткою, що з огляду на функціональне призначення інституту префектів – повноваження префекта повинні бути вичерпними саме у тексті Конституції, а в профільному законі лише обґрунтовувати конституційне положення, не звужуючи його. Інша дискусійна пропозиція описана в ч. 4 ст. 119, де з'являються нові повноваження префекта: «вносить Президенту України подання [...] про тимчасове зупинення у зв'язку з цим повноважень голови громади, складу ради громади, окружної, обласної ради». Це є дискусійним, як вважає О. Бойко, з огляду на відповідність положенням Європейської хартії місцевого самоврядування [14].

Більш критичні претензії до майбутнього інституту префектів мають представники політичної опозиції. Зокрема, на думку першого заступника голови парламентського комітету

з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, депутата від партії «Голос» Романа Лозинського, інститут префектів, формування якого було ініційовано президентом, створює загрозу для місцевого самоврядування. Парламентар вважає, що: «Інститут префектів у нинішньому вигляді створює великі загрози і можливості підміни собою місцевого самоврядування, можливості не дивитися, чи дотримуються закони, а виправляти помилки місцевої влади. А це точно не завдання держави і не завдання президента. Люди вибирають мерів, своїх представників-депутатів, і вони повинні здійснювати контроль. А ми даємо префекту або президенту повноваження вручну «смикати за ниточки» і тим самим робити місцеве самоврядування залежним і лояльним» [13]. Загалом спроба запровадження цілковито нового для України інституту префекта в системі державного управління викликало низку докорів – від претензій щодо назви до закидів на предмет концентрації надмірних повноважень. Чимало політично вмотивованих публічних осіб у нещодавньому минулому наголошували, що введення посади префекта позначатиме не децентралізацію, а навпаки – централізацію влади [2].

Зворотної точки зору дотримуються окремі українські експерти та політики. Так, голова ради громадської організації «Лабораторія законодавчих ініціатив», І. Когут переконаний, що конституційна реформа повинна містити баланс влади. Такої ж думки й експерт з питань управління територіями Ю. Ганущак, який вважає, що: «коли передають повноваження, зростають ризики розбалансування системи. Якщо регіонам передаються повноваження, у тому числі фінансові, то влада повинна мати можливість реагувати на такі ситуації». Варто додати акцент колишнього першого заступника голови парламентського Комітету з питань правової політики та правосуддя (фракція «Народний фронт») Л. Ємеця, який не вбачає ознак узурпації влади в інституті префектів, адже, на відміну від голів держадміністрацій, префекти не можуть працювати в статусі «в. о.». Принципові відмінності префекта від глави ОДА на його думку, це те, що «він не відає фінансами, не бере участь у розподілі місцевого бюджету, не керує регіоном. Ці функції передаються у відання виконавчого комітету, формованого місцевою радою, а не урядом, як зараз місцеві адміністрації» [2].

Нині, як вважає адвокат В. Хрущ, про функції та роль префекта можна робити висновки лише з огляду на попередній проєкт змін до Конститу-

ції. Згідно з ним, префект частково перебере на себе функції голови обласної державної адміністрації: координуватиме взаємодію центральної виконавчої влади та влади на місцях, слідкуватиме за виконанням державних програм тощо. Але, на відміну від голови ОДА, він не повинен втручатися у зміст рішень місцевої влади, а виконуватиме лише контролюючі функції [11].

На загал, експерти погоджуються в наведеному нижче: по-перше, префекти, за умови подальшого вдосконалення їх статусу шляхом прийняття спеціального закону та комплексного підходу до обмеження повноважень виконавчої влади на місцях, можуть стати ефективною альтернативою місцевим державним адміністраціям. По-друге, інститут префектів, за умови подальшого належного визначення його статусу, матиме належні правові інструменти для здійснення контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, при цьому не дублюючи їх повноваження [16].

Погоджуємось з висновком експерта В. Хруща про те, що з огляду на основну мету створення інституту префекта – запобігання зловживанням на місцях, «префект повинен бути для громади першим помічником у контролі за її представниками на місцях. Без цього контролю децентралізація ризикує принести у громади дерибан та розруху замість цільового розвитку» [11].

Висновки і перспективи подальших досліджень у цьому напрямі. Відсутність інституту префекта в нині реформованій системі місцевого самоврядування, безперечно, є деструктивним чинником, що уможливило безконтрольність і відсутність оперативного упередження антиконституційних рішень регіональної влади. Останні не варто виключати, особливо в умовах фіналізації реформи децентралізації в Україні, яка надала громадам більше інституційних можливостей, фінансових ресурсів та укрупнення районів. Підтримуємо функціональну візію інституту префектів, якої дотримуються в українському уряді, а саме, що префект має насамперед координувати діяльність органів місцевої влади, а не контролювати її, застосовувати ті чи інші правові санкції, а також замінювати собою інститут голів ОДА.

На нашу думку, в контексті широкої науково-експертної та політичної дискусії щодо ролі та місця в адміністративно-територіальній реформі, важливо, щоб інститут префекта: по-перше, не дублював – і тим самим не створював правових колізій – функціональних повноважень очільників регіонів; по-друге, посада

префекта безперечно має бути деполітизованою, а в своїй діяльності він має зважати на адміністративно-конституційний, а не на адміністративно-контролюючий, заборонний та санкційний фокуси оцінки роботи місцевої влади; по-третє, важливо забезпечити механізми гарантування безперервності роботи префектів незалежно від проведення (поза)чергових виборів ВРУ та Президента України з подальшими ротаціями в КМУ. Інституційно небезпечною видається нам пропозиція окремих законотворців та експертів, що наголошують, що префект має інституційно замінити собою голів ОДА. На нашу думку, таким підходом нівелюється його інституційна доцільність – як механізму стримування й моніторингу законності та конституційності діяльності місцевої влади та прийнятих нею рішень. На нашу думку, префекти можуть бути частиною структури КМУ загалом, але не коментенами складу КМУ, який змінюється залежно від кадрової політики інституту Президента України, політичних інтересів та домовленостях парламентських партій щодо «міністерських крісел» у ВРУ.

Пропозицію враховувати кадровий потенціал добросовісних прокурорів в якості кадрового резерву для офісів (секретаріатів) префектів у регіонах варто мати на увазі на базовому етапі формування інституту, але вона, безумовно, не має бути єдиною та універсальною. Підготовкою префектів, на нашу думку, мають займатись не суто навчальні заклади вищої освіти, а вузькоспеціалізовані освітні інституції з підготовки префектів та перепідготовки членів їх команд з акцентом на практичне застосування набутих знань та навичок.

Підсумовуючи, наголосимо, що в контексті реформи децентралізації інститут префектів є необхідним адміністративно-інституційним чинником стримування неконституційних рішень місцевої/регіональної влади. В якості подальших наукових розробок актуальними нам видаються теми інституційної підпорядкованості інституту префекта та його функціонально-інституційних меж діяльності в рамках надзвичайних та військових станів, які повністю виключати та ігнорувати в контексті незалежної України не варто.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Чернишов О. (2021). Не контролери, а координатори. Навіщо Україні потрібні префекти. *Новий Час*. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/decentralizaciya-yaka-funkciya-prefektiv-novini-ukrajini-50175625.html> (дата звернення: 24.08.2021).

2. Беззуб І. Введення інституту префектів в Україні: користь чи загроза для місцевого самоврядування. *Центр досліджень соціальних комунікацій*. URL: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2148:vvedennya-institutu-prefektiv-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350 (дата звернення: 28.08.2021).

3. Український кризовий медіацентр. (2019). Спільна заява міських, селищних, сільських голів, голів об'єднаних територіальних громад та експертів з питань децентралізації влади і місцевого самоврядування. URL: <https://uacrisis.org/ua/74427-decentralization-common-statement> (дата звернення: 26.08.2021)

4. Мишак І. Реформа децентралізації в Україні: основні тенденції та перспективи завершення. Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти. 2021. № 2 (82). С. 3–7. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/konstutyciynuy_proces/2021/2.pdf. (дата звернення: 27.08.2021)

5. Мишак І.М. Деякі проблемні аспекти законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади). *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 1. С. 60–67.

6. Радчук О. (2021). Вплив із центру: чому реформу децентралізації завершують префектами. *Слово і Діло*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/03/10/kolonka/aleksandr-radchuk/polityka/vplyv-centru-chomu-reformu-decentralizacziyi-zavershuyut-prefektamy> (дата звернення: 30.08.2021).

7. Портал «Децентралізація». Префект. URL: <https://decentralization.gov.ua/prefect> (дата звернення: 24.08.2021).

8. Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) від 13.12.2019 № 2598. *Верховна Рада України*. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67644 (дата звернення: 30.08.2021).

9. BUDGETNYK. (2021). Інститут префектів – один із кроків децентралізації влади. URL: <https://www.budgetnyk.com.ua/news/8230-nstitut-prefektiv--odin-z-krokv-detsentralzats-vladi> (дата звернення: 28.08.2021).

10. Рада Європи. (2018). Третє щорічне соціологічне дослідження «Децентралізація та реформа місцевого самоврядування». URL: <http://www.slg-soe.org.ua/p13513/> (дата звернення: 24.08.2021)

11. Хрущ В. (2020). Префекти: хто візьме відповідальність за новий інститут влади? *Інтерфакс-Україна*. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/blog/691819.html> (дата звернення: 31.08.2021).

12. Чернописький П.Б. Реформування виконавчої влади на місцях в умовах децентралізації влади в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 48. С. 66–70.

13. Касяненко Є.В. Теоретико-правова характеристика трансформації статусу місцевих державних адміністрацій в умовах децентралізації влади. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 6. С. 20–23.

14. Бойко О. Доопрацьований проєкт конституційних змін: приводів для дискусії усе ще вистачає. *Портал «Децентралізація»*. 2020. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12054> (дата звернення: 27.08.2021)

15. LB.UA. (2020). Інститут префектів у нинішньому вигляді створює загрози для місцевого самоврядування, – Роман Лозинський. URL: https://lb.ua/news/2020/01/30/448567_institut_prefektov_nineshnem_vice.html (дата звернення: 29.08.2021).

16. Ременяк О.В. Децентралізація публічної влади в правовій теорії та державотворчій практиці: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01; Національний університет «Львівська Політехніка». Львів, 2019. 210 с.

REFERENCES:

1. Chernyshov O. (2021). Ne kontrolery, a koordinatory. Navishcho Ukraini potribni prefekty. *Novyi Chas*. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/decentralizaciya-yaka-funkciya-prefektiv-novini-ukrajini-50175625.html>

2. Bezzub I. Vvedennia instytutu prefektiv v Ukraini: koryst chy zahroza dlia mistsevoho samovriadvannia. *Tsentr doslidzhen sotsialnykh komunikatsii*. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2148:vvedennya-institutu-prefektiv-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350

3. Ukrainyskyi kryzovyi mediatsentr. (2019). Spilna zaiava miskykh, selyshchnykh, silskykh holiv, holiv obiednanykh terytorialnykh hromad ta ekspertiv z pytan detsentralizatsii vlady i mistsevoho samovriadvannia. URL: <https://uacrisis.org/ua/74427-decentralization-common-statement>

4. Myshchak I. Reforma detsentralizatsii v Ukraini: osnovni tendentsii ta perspektyvy zavershennia. *Konstytutsiinyi protses v Ukraini: polityko-pravovi aspekty*. 2021. № 2 (82). С. 3–7. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/konstutyciynuy_proces/2021/2.pdf.

5. 17. Myshchak I.M. Deiaki problemni aspekty zakonoproiektu pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo detsentralizatsii vlady). *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2020. № 1. С. 60–67.

6. Radchuk O. (2021). Vplyv iz tsentru: chomu reformu detsentralizatsii zavershuiut prefektamy. *Slovo i Dilo*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/03/10/kolonka/aleksandr-radchuk/polityka/vplyv-centru-chomu-reformu-decentralizaciyi-zavershuyut-prefektamy>.

7. Portal «Detsentralizatsiia». Prefekt. URL: <https://decentralization.gov.ua/prefect>

8. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo detsentralizatsii vlady) vid 13.12.2019 № 2598. *Verkhovna Rada Ukrainy*. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67644.

9. BUDGETNYK. (2021). Instytut prefektiv - odyń iz krokiv detsentralizatsii vlady. URL: <https://www.budgetnyk.com.ua/news/8230-nstitut-prefektiv--odin-z-krokv-detsentralzats-vladi>.

10. Council of Europe. Enhancing decentralisation and public administration reform in Ukraine. (2018). *REPORT: 3rd National Opinion Poll on decentralisation and local self-government reform*. URL: <http://www.slg-coe.org.ua/p13513>.

11. Khrushch V. (2020). Prefekty: khto vizme vidpovidalnist za novyi instytut vlady? *Interfaks – Ukraina*. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/blog/691819.html>.

12. Chornopyskyi P.B. Reformuvannia vykonavchoi vlady na mistsiakh v umovakh detsentralizatsii vlady v Ukraini. *Naukovi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu*. 2018. № 48. С. 66–70.

13. Kasianenko Ye.V. Teoretyko-pravova kharakterystyka transformatsii statusu mistsevykh derzhavnykh administratsii v umovakh detsentralizatsii vlady. *Porivnialno-analitychne pravo*. 2017. № 6. С. 20–23.

14. Boiko O. Doopratsovanyi proekt konstytutsiinykh zmin: pryvodiv dlia dyskusii use shche vystachaie. *Portal «Detsentralizatsiia»*. 2020. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12054>

15. LB.UA. (2020). Instytut prefektiv u nynishnomu vyhladi stvoriuie zahrozy dlia mistsevoho samovriadvannia, - Roman Lozynskyi. URL: https://lb.ua/news/2020/01/30/448567_institut_prefektov_nineshnem_vice.html

16. Remeniak O.V. Decentralisation of the public authority in the legal theory and state-building practice. Thesis for the Candidate of Law Degree. Lviv Polytechnic National University. Lviv, 2019.

Стаття надійшла до редакції 16.09.2021